

EUROPA I TITO

„I znamenje veliko pokaza se na nebu: Žena odjevena suncem, mjesec joj pod nogama, a na glavi vijenac od 12 zvijezda“, slika je iz Biblije koja je inspirirala **Arsena Heitza**, jednog od autora europske zastave, da se na njenoj plavoj podlozi nađe krug ili kruna od 12 zlatnih zvijezda, upravo istih onakvih zvijezda kako su ih vidjelice iz Lourdesa i opisale. Još je i papa Pavle VI., dok je bio milanski nadbiskup znao reći:

„**Naša draga Gospa, vladarica Europe**

“. Sve je to skupa utjecalo da se iz Vatikana često čuo glas o ujedinjenju Europe kao kršćanskoj ideji. No, bez obzira na želje Vatikana, Lisabonskim ustavom o uređenju Europske unije iz 2003. godine nisu spomenuti kršćanski temelji, što se u Vatikanu očekivalo, te taj izostanak kršćanskog određenja Europe nije bio dobro primljen, a prosvjedovali su čak i hrvatski biskupi.

Jedinstvo i sklad su ono što te zvijezde na zastavi EU simboliziraju. One su tu da spajaju ljude kako bi gradili složnije društvo, te isto tako afirmirali jedan od europskih principa i civilizacijskih dosega da sporazumno rješavamo sve nesuglasice i probleme, kao što to rade gotovo već 30 godina Hrvati i Slovenci, istina neuspješno, ali ipak dogovarajući se oko granične crte na kopnu i moru. Jer da je to bilo nekada prije i u vrijeme kada nisu bili u krilu EU, već bi i jedni i drugi povukli svoje obarače.

Eto, i za to nam treba EU, da sačuvamo mir u Europi, mir među narodima Europe, a međusobne probleme da rješavamo kroz dijalog, držeći se maksime da je bolje i sto godina pregovarati nego jedan dan ratovati.

Mir, osim što ima značenje harmonije među članovima neke zajednice ili sklada između različitih društava, često se definira kao stanje bez rata. Sve religije svijeta ističu da je mir ljubav i da ništa ne smije biti teško učiniti ako istinski tragamo za mirom. No mir ima i drugo značenje, mir ima i značenje zida, posebice ako je riječ o gradskim zidinama. Nekada se mir, prije puno stoljeća štitio dizanjem i građenjem zidova i zidina, pa su mnogi europski gradovi njima opasani, a u nas su najpoznatije dubrovačke gradske zidine. Mirovi ili zidine su Dubrovačkoj Republici, uz diplomaciju i plaćanje danka Turskoj Carevini osiguravali mir više od 500 godina njenog postojanja, te Republika cijelo vrijeme svoga trajanja nije sa susjedima ratovala, ponosno vijuču iznad zidina svoju zastavu slobode – Libertas, uz stihove Ivana Gundulića **„O lijepa, o draga, o slatka slobodo**

“.

Europa je znači i sloboda

. No s napretkom tehnike, znanosti pa i oružja, mirovi odnosno zidine više nisu mogli garantirati

mir, tako da zid sada dobija drugi značaj, sada služi da odvoji ljude unutar zidina i spriječi njihov izlazak. To je vrijeme kada zidovi više ne štite, već služe kao brana bijegu izvan zidova.

Najpoznatiji je takav zid bio onaj Berlinski koji je kao željezna zavjesa dijelio Europu na svijet komunističkog Istoka i svijet demokratskog Zapada

. Mi smo u Jugoslaviji i Hrvatskoj bili svoji, ni istočni ni zapadni već svoji.

To smo mogli biti jer smo bili dobro vođeni i složni

, živeći u zajednici povezani zajedničkim problemima i odgovornostima, sa svojim načinom života u samoupravnom socijalizmu.

Solidarnost. Tadašnja je Jugoslavija bila primjer kako se živi princip solidarnosti, a sa fondovima za nerazvijene bili smo preteča Europe, bili smo Europa prije Europe, zajednica u kojoj su razvijeniji pomagali manje razvijene krajeve. Solidarnošću se smanjivao jaz među njima.

Ljudi su bili puni nade, a nada i solidarnost su bili sveprisutni, radnici su dobijali stanove od poduzeća kojima su (samo)upravljali preko radničkih savjeta. Više od pola Jugoslavije živjelo je u takvim stanovima.

Manjak demokracije u političkom životu Jugoslavije je bila činjenica, ali je isto tako činjenica i u pravima koja su imali radnici u vođenju poduzeća, a koja se teško mogu ikada više negdje ostvati.

Antifašizam je u temeljima današnjeg demokratskog europskog poretka. Dan pobjede nad fašizmom i završetak II. svjetskog rata

obilježavamo 9.5.

sjećajući se toga dana 1945. godine kada je Njemačka potpisala kapitulaciju. Istog tog dana obilježavamo

i Dan Europe

prisjećajući se 1950. godine kada je ministar vanjskih poslova

Francuske Robert Schuman

predstavio prijedlog pokretanja EZ za ugljen i čelik. Antifašizam kao politički pogled predstavlja skup vrijednosti koji čine sloboda i demokratičnost. Antifašizma nema bez različitosti, ljudskih prava i slobode izražavanja. Zato i jeste moto EU kao političke i kulturne zajednice –

Ujedinjeni u raznolikosti

. Ta raznolikost je u samim korijenima antifašizma, jer je antifašistička koalicija bila savez demokratskog građanskog Zapada i komunističkog Istoka u borbi protiv nacizma i fašizma. Svjetska povijest bilježi 5 najznačajnijih ličnosti za pobjedu nad fašizmom

– **Winston Churchill, Dwight Eisenhower, Josip Broz, Josif Staljin i Charles de Gaulle**

. Trojica od njih su lideri demokratskog Zapada, a dvojica Josip Broz i Josif Staljin pripadaju komunističkom svijetu. No 1948. godine će se Josip Broz suprostaviti boljševičkom komunizmu i imperijalizmu Josifa Staljina i

povijesnim NE

otrgnuti Jugoslaviju te trasirati vlastiti put kojim kroz samoupravljanje izgrađuje zemlju zavidne

ekonomske moći

. Josip Broz će izrasti u najvećeg pobjednika 20. stoljeća jer je jedini svjetski lider koji se suprostavio i fašizmu i boljševičkom komunizmu, izašavši kao pobjednik iz tih sukoba te je Tito jedini koji je uspio pobijediti i Hitlera i Staljina.

Stavivši se na čelo pokreta nesvrstanih izrasta i figurira kao svjetski lider bez kojeg se više nije mogla donijeti niti jedna globalno važna odluka.

Svi oni koji ne prihvaćaju argumente i ne žele vidjeti svjetsku veličinu i ulogu Josipa Broza trebali bi pročitati što su o Titu govorili njegovi suvremenici iz političkog, znanstvenog, kulturnog i sportskog života. **A oni koji i danas govore kako je Tuđman najveća ličnost u hrvatskoj povijesti trebaju shvatiti, bez umanjivanja značaja Franje Tuđmana kao prvog hrvatskog predsjednika, da je Broz bio svjetska, a Tuđman nacionalna veličina, te da to i nije za usporedbu, a što se slikovito da se slikovitije ne može prikazati vidjelo prilikom sahrana njih dvojice. Dok se Titu poklonio cijeli svijet na najspektakularnijoj sahrani u povijesti čovječanstva, odlazak Tuđmana obilježio je potpuni bojkot ne samo demokratskog svijeta.**

Josip Broz je kao predsjednik države sa jednostranačkim nedemokratskim sistemom bio prihvaćen od demokratskog svijeta i slovio za najvećeg mirotvorca, dok Franjo Tuđman predsjednik države sa demokratskim poretom nije prihvaćen od demokratskog svijeta i slovio je za autokratu. To su činjenice.

Europska unija, formiravši se kao politička zajednica pobjedila je stoljeća sukoba koji su tu istu Europu razdirali kroz povijest. Mir i jedinstvo, solidarnost i sloboda, europski je identitetski sadržaj.

Ujedinjena Europa i antifašizam najveće su vrijednosti, a Josip Broz jedna od najznačajnijih ličnosti dvadesetog stoljeća.

Ploče, 5.5.2020.

VEDRAN SRŠEN